

KRISTIANSAND LØPEKLUBB
Att. Thomas Øderud
Skibåsen 20C
4636 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Geir-André Homme, 37 01 75 38

Skråstadheia naturreservat - dispensasjon til å benytte stisystemet i forbindelse med KRSULtra

Vi viser til søknad av 6. september 2021 fra Kristiansand løpeklubb, om å legge deler av løpet i KRSULtra i utkanten av Skråstadheia naturreservat.

Vedtak

Statsforvalteren gir ikke tillatelse til bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med arrangementet KRUSULtra. Avslaget er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Statsforvalteren gir, med hjemmel i verneforskriften § 5 punkt nr. 6, dispensasjon fra verneforskriften for Skråstadheia naturreservat til gjennomføring av KRSULtra på følgende vilkår:

- Grunneieres tillatelse må innhentes uavhengig av denne dispensasjonen.
- Løperne skal instrueres i at de skal følge løypene i henhold til vedlagt kart.
- Merking av løype skal gjøres skånsomt, med merker som lett kan fjernes etter løpet. Maling og spray aksepteres ikke
- Det gis tillatelse for 9. eller 23. april 2022
- Merking og andre spor/søppel etter løpet skal være fjernet/restaurert senest dagen etter løpet.
- Det skal ikke brukes motorisert transport i naturreservatet.
- En kort, skriftlig rapport om gjennomføringen av arrangementet sendes Statsforvalteren innen 1. juni 2022

Bakgrunn

KRSULtra er et løp som arrangeres av Kristiansand løpeklubb. Den lengste løypa går gjennom utkanten av Skråstadheia naturreservat noen steder. Løypa følger merkede og velbrukte stier bortsett fra et kort lite parti. Det er satt et øvre tak på 200 deltakere. Thomas Øderud er løpsleder og kontaktperson. Det søkes også om motorferdsel i forbindelse med at en ønsker å ha Røde Kors i beredskap enkelte plasser i løypa. Det søkes derfor om motorferdsel langs Postveien fra Jegersberg over til anleggsveien.

Juridisk grunnlag

Skråstadheia naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon 13. desember 2002. Statsforvalteren i Agder er forvaltningsmyndighet.

Ifølge verneforskriften § 2 er formålet «å bevare et skogområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området er et kystnært typeområde for skog innenfor Sørlandets eikeskogsregion nær vestgrensen for sammenhengende naturlig granskog på Sørlandet. Området har et variert skogbilde med gammel og frodig furuskog, overgangssoner mot edellauvskog, rene edellauvskogsområder og områder med innslag av naturlig gran. Det finnes en rekke spesielle forekomster av truede og sårbare planter i området og en sjelden skogtype med omtrent ren barlindskog.»

Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet, jfr. verneforskriften § 3 punkt 1 og dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse, jfr. forskriften § 3 punkt 2.

Forskriften § 3 punkt 5 forbyr bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer, men forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til avgrenset bruk av reservatet til slike aktiviteter, jf. § 5 punkt 6.

Etter § 3 punkt 4 i forskriften er motorferdsel til lands og til vanns forbudt. Da verneforskriften ikke inneholder noen spesifisert dispensasjonshjemmel for å kunne gi dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med omsøkt formål, skal søknaden behandles etter den generelle dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldloven (nml § 48).

I følge nml. § 7 skal prinsippene i nml. §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Statsforvalterens vurdering

Vi mener at kunnskapsgrunnlaget for vurdering av tiltakets effekt på området må anses å være tilfredsstillende, jf. nml. § 8. Det foreligger god og erfaringsbasert kunnskap om hvordan terrengløp påvirker skogbunnen. Ettersom dette løpet i all hovedsak foregår på eksisterende stier er faren for skade på vegetasjon og de rike naturtypene minimale. Føre-var-prinsippet tillegges følgelig liten vekt, jf. nml. § 9.

Det er registrert en del hekkende fugl i naturbasen. Statsforvalteren mener i utgangspunktet det er uheldig å legge et arrangement gjennom reservatet i hekketiden for fugl. Samtidig søker man om at løpet skal følge eksisterende stinett, berører reservatet marginalt, og ha et begrenset antall deltakere. I tillegg er det en god del ferdsløp i reservatet til vanlig. Det er derfor naturlig å forvente at fugl i noen grad allerede har tatt hensyn til ferdsløp som er på stisystemet i dag og at de derfor kanskje hekker et stykke fra stinettet allerede. Med dette som utgangspunkt mener vi at de forstyrrelsene som et slikt arrangementet vil medføre kan aksepteres i verneområdet gitt de vilkårene som er stilt i tillatelsen.

Det søkes også om motorferdsel langs postveien fra Jegersberg over til anleggsveien. Det søkes om motorferdsel for å kunne ha Røde Kors i beredskap. Statsforvalteren har behandlet tilsvarende søknader i andre naturreservat. I den forbindelse har det ikke vært vanlig dispensasjonspraksis å åpne opp for bruk av motorferdsel i reservatene. En slik tillatelse vil derfor kunne skape en uheldig presedens både i dette og andre reservater.

I tillegg mener vi at man kan kjøre inntil løypa uten å kjøre i selve reservatet. Dersom det er avgjørende å ha motorisert beredskap på plass for å kunne gjennomføre løpet, bør arrangementet planlegges utenfor vernet areal. Da kan man ta høyde for å legge arrangementet i områder der vegforbindelsen er god. Med bakgrunn i dette avslås den delen av søknaden som omhandler bruk av motorferdsel i naturreservatet.

Den samlede belastningen i området vil øke marginalt, jf. nml. § 10. Etter vår vurdering vil det ikke påvirke verneverdiene og verneformålet merkbart, dersom ferdselen blir kanalisert til stinettet. Det foreligger så vidt vi vet ingen planer om lignende arrangementer i området, så vi ser ikke noen fare for uheldige presedensvirkninger. Skulle det vise seg at den samlede belastningen over tid medfører forringelse av verneverdiene, kan det ikke påregnes fremtidige dispensasjoner til lignende arrangementer.

Prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11 anses ikke som relevant i denne sammenheng, men det gjøres oppmerksom på at skader som følge av aktiviteten kan utløse erstatningsplikt. Ut ifra prinsippet om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i nml., settes det vilkår om at ferdsel skal foregå på eksisterende stinett og at det ikke tillates motorferdsel i reservatet. Søker har ansvaret for nødvendig merking og veiledning.

Informasjon om klagerett

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 29. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Med hilsen

Per Ketil Omholt (e.f.)
faggrupeleder

Geir-André Homme
seniorrådgiver
Miljøvern avdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottaker:

Kristiansand kommune
Statens naturoppsyn v/Halvard Pedersen